

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»

Інформальна освіта. Чому вона Вам також потрібна?

Спікер: Тетяна ДУДУС, кандидат педагогічних наук, завідувач відділу науково-методичного забезпечення біологічної освіти

Інформація не є вичерпною,
запозичена з офіційних
джерел та соціальних мереж

Київ 2024

ІНДЕКС ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ (ІЛР)

Питання людського розвитку будь-якої країни є надзвичайно **пріоритетним**, адже демонструє нарощування можливостей людини через підвищення її потенціалу для реалізації в усіх сферах життєдіяльності

У рамках **Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН)** щороку проводять дослідження щодо людського розвитку, де враховують **3 види показників**:

1. Очікувана тривалість життя — оцінює довголіття.
2. *Рівень грамотності населення країни (середня кількість років, витрачених на навчання) та очікувана тривалість навчання.*
3. Рівень життя, оцінений через ВНД на душу населення за паритетом купівельної спроможності (ПКС) в доларах США

2. Рівень грамотності населення країни (середня кількість років, витрачених на навчання) та очікувана тривалість навчання

Розроблена, обґрунтована, узагальнена система показників, що характеризує кількісні та якісні характеристики соціально-економічної диференціації соціального розвитку, що включає:

коефіцієнт диференціації індексу освіти це показник що визначає ступінь перевищення рівня освіти населення в одній країні (регіоні або іншому об'єкті дослідження) над рівнем освіти (грамотності) населення іншої країни

УКРАЇНА ЗАЛИШАЄТЬСЯ КРАЇНОЮ З ВИСОКИМ ІНДЕКСОМ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ – ЗВІТ UNDP

* Київ, 13 березня 2024 року – Індекс людського розвитку (ІЛР) України становить 0,734, що робить її країною з високим рівнем людського розвитку. Україна посідає 100 місце у загальному рейтингу зі 193 країн і територій.

* ІЛР є узагальненим показником для оцінки усереднених досягнень за трьома основними вимірами людського розвитку: довге та здорове життя, доступ до знань та гідний рівень життя. У період з 1990 по 2022 рік значення ІЛР України зросло з 0,731 до 0,734, тобто на 0,4%.

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ООН (UNDP)

Human
Development
Reports

ДОПОВІДЬ ЩОДО ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ ЗА 2023-2024 РР. КОНСУЛЬТАЦІЙНА РАДА

КРАЇНИ З ВИСОКИМ РІВНЕМ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ

Рейтинг по ИЧР	Индекс человеческого развития (ИЧР)	Индекс человеческого развития, скорректированный с учетом неравенства (ИЧРН)		Индекс гендерного развития		Индекс гендерного неравенства		Индекс многомерной бедности			Индекс человеческого развития, скорректированный с учетом планетарной нагрузки	
	Значение	Значение	Общие потери (%)	Значение	Группа	Значение	Рейтинг	Значение	Численность (%)	Интенсивность депривации (%)	Значение	Разница с показателем ИЧР (%)
	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2011-2022	2011-2022	2011-2022	2022	2022
94 Туркменистан	0,744	..	..	..	..	..	..	0,001	0,2	34,0	0,662	11,0
95 Гайана	0,742	..	..	0,992	1	0,416	104	0,007	1,8	39,3	..	..
96 Монголия	0,741	0,645	13,0	1,032	2	0,297	72	0,028	7,3	38,8	0,619	16,5
97 Доминика	0,740	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
98 Тонга	0,739	0,654	11,5	0,996	1	0,462	115	0,003	0,9	38,1	..	..
99 Иордания	0,736	0,615	16,4	0,863	5	0,449	111	0,002	0,4	35,4	0,706	4,1
100 Украина	0,734	0,676	7,9	1,021	1	0,188	48	0,001	0,2	34,4	0,685	6,7
101 Тунис	0,732	0,574	21,6	0,928	3	0,237	59	0,003	0,8	36,5	0,701	4,2
102 Маршалловы Острова	0,731	0,620	15,2	0,945	3	..	..	..	..	..	..	..
102 Парагвай	0,731	0,582	20,4	0,994	1	0,429	106	0,019	4,5	41,9	0,684	6,4
104 Фиджи	0,729	0,632	13,3	0,940	3	0,332	78	0,006	1,5	38,1	..	..
105 Египет	0,728	0,561	22,9	0,884	5	0,389	93	0,020	5,2	37,6	0,695	4,5

ВИСОКИЙ ІЛР

<https://uk.wikipedia.org/wiki>

Місце		Країна	ІЛР	
у 2019 (доповідь 2020)	Різниця з попереднім періодом		Індекс 2019 (доповідь 2020)	Різниця з попереднім періодом
74	▲ (4)	 Гренада	0.779	▲ 0.016
74	▲ (2)	 Мексика	0.779	▲ 0.013
74	▼ (1)	 Сент-Кіттс і Невіс	0.779	▲ 0.002
74	▲ (14)	 Україна	0.779	▲ 0.029
78	▼ (4)	 Антигуа і Барбуда	0.7	▲ 0.002

ПРОБЛЕМИ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

ВПЛИВ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНУ СИТУАЦІЮ В ДЕРЖАВІ ЗАГАЛОМ ТА ЇЇ РЕГІОНАХ ПРОТЯГОМ ОСТАННІХ РОКІВ ЧИНЯТЬ ТАКІ ВИКЛИКИ:

- збройна агресія російської федерації проти України і тимчасова окупація частини її території;
- демографічна криза;
- епідемічна ситуація;

проблеми у сфері:

- медицини;
- освіти;
- науки;
- культури;
- фізичної культури і спорту;
- соціальної підтримки громадян;
- національно-патріотичного виховання.

ЯКИЙ СТАН ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ? НЕЗАДОВІЛЬНИЙ! ЧОМУ?

НИЗЬКІ ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ЖИТТЯ, КРИЗОВА
ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ, ПОГАНІЙ СТАН
ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЗНАЧНІ ПОШИРЕННЯ
АСОЦІАЛЬНИХ ЯВИЩ, НЕСПРИЯТЛИВИЙ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ У
СУСПІЛЬСТВІ

ЩО РОБИТИ?

ЗАВДАННЯМ ДЕРЖАВИ МАЄ БУТИ САМЕ ФОРМУВАННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО ПОРЯДКУ, ЯКИЙ БУДЕ
ПІДҐРУНТЯМ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СВОБОДИ ОСОБИСТОСТІ ТА ГАРАНТІЄЮ
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ГРОМАДЯН НА **ІНДИВІДУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК**,
ІНДИВІДУАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ І СОЦІАЛЬНУ ЗАХИЩЕНІСТЬ

*Указ
Президента України*

**Про рішення Ради національної безпеки і оборони України
від 14 травня 2021 року "Про Стратегію людського
розвитку"**

Відповідно до [статті 107](#) Конституції України постановляю:

1. Увести в дію [рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року](#) "Про Стратегію людського розвитку" (додається).
2. Затвердити [Стратегію людського розвитку](#) (додається).
3. Контроль за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію цим Указом, покласти на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.
4. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
2 червня 2021 року
№ 225/2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
Указом Президента України
від 2 червня 2021 року № 225/2021

СТРАТЕГІЯ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ

РАДА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

від 14 травня 2021 року

Введено в дію
Указом Президента України
від [2 червня 2021 року № 225/2021](#)

Про Стратегію людського розвитку

Розглянувши проект Стратегії людського розвитку, схвалений Кабінетом Міністрів України, Рада національної безпеки і оборони України **вирішила:**

1. Схвалити проект Стратегії людського розвитку.
2. Запропонувати Президентові України затвердити Стратегію людського розвитку.
3. Кабінету Міністрів України забезпечити:

виконання Стратегії людського розвитку;

проведення постійного моніторингу та координацію підготовки щорічного звіту про виконання цієї Стратегії відповідно до вимог та у строки, визначені Стратегією.

Секретар Ради національної
безпеки і оборони України

О.ДАНІЛОВ

Стратегія розвитку громади (Стратегія) - це концептуальний документ, що містить **Бачення майбутнього, Напрями розвитку**, та цільовий блок з низки **Стратегічних та Оперативних цілей**

МЕТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ

ВСЕБІЧНИЙ
РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ
ПРОТЯГОМ
ЖИТТЯ

РОЗШИРЕННЯ
МОЖЛИВОСТЕЙ
РЕАЛІЗАЦІЇ
ПОТЕНЦІАЛУ І
СВОБОДИ
ОСОБИСТОСТІ

ФОРМУВАННЯ
ЗГУРТОВАНОЇ
СПІЛЬНОТИ
ГРОМАДЯН,
ЗДАТНИХ ДО
АКТИВНОЇ
ТВОРЧОЇ
СПІВУЧАСТІ У
ГАРМОНІЙНОМУ,
ЗБАЛАНСОВАНО
МУ ТА СТАЛОМУ
РОЗВИТКУ
ДЕРЖАВИ

ОСВІТА І НАУКА

Під час розроблення Стратегії враховано проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року.

У документі виписано **«Основні тенденції та проблеми людського розвитку в Україні»**, однією з таких тенденцій є саме **«Освіта і наука»**

Стратегічна ціль 2. Розбудова освіченого, доброчесного, інклюзивного та інноваційного суспільства, в якому кожен громадянин має рівні можливості для навчання та розвитку, а наука є складовою економічного зростання.

Оперативна ціль 2.1. Створення умов рівного доступу до якісної дошкільної освіти.

Оперативна ціль 2.3. Забезпечення якісної професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Оперативна ціль 2.4. Забезпечення якості вищої освіти та розвиток освіти дорослих.

Цілі сталого розвитку в Україні

